

Femtonde internationella olympiaden i lingvistik

Dublin (Irland), 31 juli – 4 augusti 2017

Uppgifter för den individuella tävlingen

Regler för utformning av uppgiftssvaren

Skriv inte av uppgifterna. Lös varje uppgift på ett separat blad (eller flera blad). Ange på varje blad uppgiftens nummer, ditt platsnummer och ditt efternamn. Annars kan ditt arbete inte bedömas korrekt.

Dina svar måste vara välmotiverade. Om ditt svar saknar motivering, kommer du att få en låg poäng, även om svaret är helt korrekt.

Uppgift nr 1 (20 poäng). Nedan ges aritmetiska likheter på birom-språket:

1. $tùgùn^2 + t\grave{a}t + n\grave{a}\grave{a}s = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}b\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$
2. $t\grave{a}t n\grave{a}\grave{a}s = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{i}m\grave{i}n n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t$
3. $t\grave{a}\grave{a}m\grave{a}^2 + j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t + g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}\eta = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}n\grave{a}\grave{a}s n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}\grave{a}g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}\eta$
4. $j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}\eta = j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t$
5. $r\grave{w}\grave{i}t^2 + b\grave{a} + t\grave{u}g\grave{u}n = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{u}g\grave{u}n n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}\grave{a}g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}\eta$
6. $b\grave{a} t\grave{u}g\grave{u}n = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}b\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$
7. $j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t^2 + n\grave{a}\grave{a}s + t\grave{a}t = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{a}\grave{a}m\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} n\grave{a}\grave{a}s$
8. $n\grave{a}\grave{a}s t\grave{a}t = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{u}g\grave{u}n n\grave{a} v\grave{e} n\grave{a}\grave{a}s$
9. $k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} n\grave{a}\grave{a}s + k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t = k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} t\grave{i}m\grave{i}n + b\grave{a} + k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} t\grave{u}g\grave{u}n$

Alla tal i denna uppgift är större än 0 och mindre än 125.

- (a) Skriv likheterna (1–9) med siffror.
- (b) Skriv talen **bākūrū bitāt**, **jāāgwīnīη**, **kūrū** och likheterna (A) och (B) med siffror.
- A. $b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} j\grave{a}\grave{a}b\grave{i}t\grave{a}t - t\grave{a}t - k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} g\grave{w}\grave{e} g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}\eta = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{a}\grave{a}m\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$
- B. $b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}n\grave{a}\grave{a}s n\grave{a} g\grave{w}\grave{e} g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}\eta - k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} b\grave{a} - k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} t\grave{a}t = k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$
- (c) Skriv ut på birom-språket: 6, 22, 97, 120.

⚠ Birom-språket tillhör plateau-gruppen i benue-kongo-grenen av de atlantiska kongo-språken. Det talas av cirka 1 000 000 människor i Nigeria.

ϵ är en vokal. η och j är konsonanter. Dubbel vokal står för lång vokal. Tecknen ´, ¨ och ` betyder hög, mellan respektive låg ton.

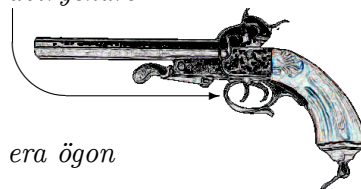
$$a^k = \underbrace{a \times a \times \cdots \times a}_k; a^1 = a.$$

—Milena Veneva

Uppgift nr 2 (20 poäng). Nedan ges ord och ordgrupper på abui-språket samt deras översättningar till svenska i godtycklig ordning:

1. **abang**
2. **atáng heya**
3. **bataa hawata**
4. **dekafi**
5. **ebataa hatáng**
6. **ekuda hawata**
7. **falepak hawei**
8. **hatáng hamin**
9. **helui**
10. **maama hefalepak**
11. **napong**
12. **rièng**
13. **ritama**
14. **riya hatáng**
15. **tama habang**
16. **tamin**
17. **tefe hawei**

- a. *hans fingerspets*
- b. *din gren*
- c. *mitt ansikte*
- d. *ens eget rep*
- e. *din skuldra*
- f. *er moders hand*
- g. *våra grisars öron*
(vars och ens gris öra)
- h. *faderns pistol*
- i. *din hästs hals*
- j. *avtryckare*

- k. *era ögon*
- l. *våra näsor*
(vars och ens näsa)
- m. *hans kniv*
- n. *havsstrand*
- o. *övre delen av ett träd*
- p. *din tumme*
- q. *ert hav*

(a) Bestäm de korrekta motsvarigheterna.

(b) Översätt till svenska: 1. **amin**; 2. **deya hebataa**.

(c) Översätt till abui:

1. *gris*
2. *er kniv*
3. *din moders fader*
4. *min faders ansikte*
5. *ens eget öra*
6. *mitt hav*

⚠ Abui-språket tillhör Timor-Alor-Pantar-språken. Det talas av cirka 16 000 människor i Indonesien.

Tecknen ´ och ` betecknar toner.

—Aleksejs Peguševs

Uppgift nr 3 (20 poäng). Nedan ges meningar på kimbundu-språket samt deras översättningar till svenska:

1. **ngámónà dìhónzò mùdilóngà**
Jag såg bananen på tallriken.
2. **àlózí ásángá djálà mùdikúngù**
Trollkarlarna mötte mannen i grottan.
3. **ngádjà dìhónzó djámì**
Jag åt min banan.
4. **mùdjúlù mwálà zìtéténbwá**
Det finns stjärnor i skyn.
5. **dìkámhá djámí djáfíkà nì djákínà**
Min vän sjöng och dansade.
6. **ngámónà dìkúngú djámí**
Såg jag min grotta?
7. **ngámóná málà mùkítándà**
Jag såg männen på torget.
8. **ngásángá mùlózí mwámì mùlwándà**
Jag träffade min trollkarl i Luanda.
9. **mùkítándà mwálá djálá djámì**
Min man (make) är på torget.
10. **mùdikúngù ngámónà màkòlòmbóló**
Såg jag tupparna i grottan?
11. **àtú ádjà dìhónzò mùlwándá**
Åt människorna bananen i Luanda?

(a) Översätt till svenska (en av meningarna har en betydelse som är väldigt lik en av meningarna ovan):

12. **mùlózí mwámónà zìtéténbwá**
13. **zìtéténbwá zjálà mùdjúlù**
14. **ngákínà**
15. **djálá djámónà màhónzò mùlwándá**

(b) Översätt till kimbundu (en av meningarna kan ha mer än en översättning):

16. *Sjöng jag?*
17. *Människan mötte trollkarlen och vännen på torget.*
18. *Min man (make) såg grottan.*
19. *Det finns trollkarlar i Luanda.*

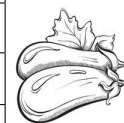
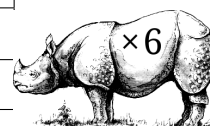
⚠ Kimbundu-språket (nordmbundu) tillhör bantu-gruppen i benue-kongo-grenen av de atlantiska kongo-språken. Det talas av cirka 50 000 människor i Angola.

w = *w* som i engelskans *win*. **j** = *j*. **ʃ** och **ʒ** är konsonanter. Tecknen ´ och ` betyder hög respektive låg ton.

—Bruno L'Astorina

Uppgift nr 4 (20 poäng). Nedan ges några ordgrupper på laven-språket skrivna med khom-skriften och i fonetisk transkribering samt deras översättningar till svenska:

1	𑄓𑄗𑄢𑄣𑄚	praj trie	<i>att väcka hustrun</i>
2	𑄘𑄗𑄢𑄣𑄚	ca:k caj	<i>från hjärtat/själen</i>
3	?	taw bæ:	<i>att se flotten</i>
4	𑄗𑄢𑄣𑄚𑄗	kriət blaw	<i>att klia låret</i>
5		plaj priət	<i>banan</i>
6	?	?	<i>tre bananer</i>
7	𑄘𑄗𑄢𑄣𑄚𑄗𑄢𑄣𑄚	?	<i>sex noshörningar</i>
8	𑄗𑄢𑄣𑄚𑄗	?	<i>fyra bananklasar</i>
9	𑄗𑄢𑄣𑄚𑄗	?	?
10	?	cie pah la:	<i>sju pappersark</i>
11	𑄗𑄢𑄣𑄚𑄗	?	<i>aubergine-blad</i>
12		?	<i>två auberginer</i>
13	𑄗𑄢𑄣𑄚𑄗𑄢𑄣𑄚𑄗𑄢𑄣𑄚	plaj hnat pah plaj	<i>sju ananaser</i>
14	𑄗𑄢𑄣𑄚𑄗𑄢𑄣𑄚	kruat pə: to:	<i>tre bin</i>
15		la: priət traw la:	?
16	?	kə:r bæ:r to:	<i>två duvor</i>
17		bla:k puan ka:	<i>fyra karpar</i>
18	𑄗𑄢𑄣𑄚𑄗𑄢𑄣𑄚	piet traw pla:	<i>sex knivar</i>
19	𑄗𑄢𑄣𑄚𑄗	bə:r ka:	?
20	𑄗𑄢𑄣𑄚𑄗	?	<i>fyra klingor</i>

Fyll i rutorna med frågetecknen (de skuggade behöver du inte fylla i).

⚠ Laven-språket (jru') tillhör den austroasiatiska språkfamiljen. Det talas av cirka 28 000 människor i Laos. Khom-skriften användes för detta språk från 1924 till 1936.

—Tae Hun Lee

Uppgift nr 5 (20 poäng). Nedan ges några ord på madak-språket samt deras översättningar till svenska:

lavatbungmenemen	<i>hela världen</i>	loxongkao	<i>glödande kol (sing.)</i>
laxangkatli	<i>många ögon</i>	loxontaamang	<i>del av trädgård</i>
laxanoos	<i>många rankor</i>	lualeng	<i>två dagar</i>
laxao	<i>eld</i>	lubungtadi	<i>grupp av män</i>
lemparoos	<i>stora rankor</i>	luneton	<i>två bröder; två systrar</i>
lengkompixan	<i>sånger</i>	lurubuno	<i>barnbarn (sg.)</i>
levempeve	<i>hjärtan</i>	luuna	<i>träd (sg.)</i>
levenaleng	<i>dagar</i>	luvanga	<i>två saker</i>
levengkot	<i>platser</i>	luvatpeve	<i>två stora hjärtan</i>
levenmenemen	<i>byar</i>	luvutneton	<i>bröder; systrar</i>
livixan	<i>sjungande (subst.)</i>	luvuttadi	<i>män</i>
loroonan	<i>ande</i>	luxavus	<i>två vita män</i>

(a) Ge en bokstavlig översättning till ordet **lavatbungmenemen**.

(b) Översätt till svenska:

1. **laradi**
2. **lavatkonuna**
3. **laxantoonan**
4. **levengkati**
5. **loxot**
6. **lubungkavus**
7. **luvaroos**

(c) Översätt till madak:

8. *hjärta*
9. *trädgårdar*
10. *många saker*
11. *barnbarn (pl.)*
12. *två delar av dag (två stunder)*
13. *grenar*
14. *stora grenar*

△ Madak-språket tillhör den meso-melanesiska gruppen i den malajo-polynesiska grenen av den austronesiska språkfamiljen. Det talas av cirka 3 000 människor i Papua Nya Guinea (Niu Ailan).

ng = *ng* i *ring*. **x** ≈ *ch* i det tyska ordet *Achtung* men tonande. —Ivan Derzhanski

Redaktörer: Bozjidar Bozjanov, Qitong Cao, Jeong Yeon Choi,
Ivan Derzhanski (teknisk redaktör), Hugh Dobbs (chefredaktör), Dmitrij Gerasimov,
Ksenia Gilyarova, Stanislav Gurevitj, Gabrijela Hladnik, Boris Iomdin, Bruno L'Astorina,
Tae Hun Lee, Danylo Mysak, Miina Norvik, Aleksejs Peguševs, Aleksandr Piperski,
Maria Rubinstein, Daniel Rucki, Artūrs Semēnuks, Pavel Sofroniev, Milena Veneva.

Svensk text: Erland Sommarskog.

Lycka till!